

■ یکشنبه ۲۸ فروردین ماه ۱۴۰۱

■ سال دوازدهم - شماره ۲۲۷۷

خبر

حجت الاسلام انصاریان:

بالاترین و مؤثرترین غذای باطن موعظه و نصیحت است خدا از زمان آدم تاکنون برای احدی روزی و لقمه حرام آماده نکرده است

سپهرغرب، گروه اندیشه؛ استاد حوزه علمیه گفت؛ بالاترین و مؤثرترین غذای باطن موعظه و نصیحت است. در اثر همین پند و اندرزها بسیاری از بی‌دین‌ها، دین‌دار و برخی از راهزنان به اولیای خدا تبدیل شدند. حجت‌الاسلام حسین انصاریان، مفسر قرآن کریم طی سخنرانی در حسینیّه همدانی‌ها به‌مناسبت ماه مبارک رمضان با بیان اینکه بهره‌گیری از چهار عنصر وجودی انسان سعادت دنیا و آخرت را به همراه دارد، اظهار کرد: خداوند مهربان، انسان را مرکب از عقل، قلب، بدن و نفس به‌وجود آورده است که می‌توان از آنان با راهنمایی پروردگار و ائمه طاهرین (ع) برای تأمین خیر دنیا و آخرت، بهره گرفت.

وی نخستین عنصر وجودی انسان را عقل برشمرد و افزود؛ خداوند به انسان عقل داده و برای این عقل، غذایی پاک و طاهر تدارک دیده است که یک سفره‌اش به تعبیر پیغمبر اکرم (ص)، قرآن مجید است. انسان مؤمن و عادل، بایست بر سر این سفره بنشیند و عقل خود را از غذای عرشی این سفره تغذیه کند تا عقل با قرآن متحد شود. چشم و گوش برخی از آن‌هایی که قرآن با عقلشان متحد شد، بینایی و شنوایی دیگری پیدا کرد. پروردگار در خصوص این افراد فرموده است: بنده من! مؤمن من شو تا تو را نمونه خدام قرار دهم. این استاد حوزوی بیان کرد، عنصر دیگر، قلب است که خداوند کریم برای قلب هم غذایی قرار داده که طبق آیات قرآن کریم، شامل ایمان به خدا، قیامت، فرشتگان، قرآن و انبیا است. چنانچه بنده‌ای چهل روز، دل را در همه اعمال و رفتار از آلودگی‌ها خالص نگذارد که مایه نجات دنیا و آخرت است، بر زبان جاری می‌شود. به‌عنوان نمونه از قلب امیرالمؤمنین (ع) در حدود دو سال و نیم، ۱۱ هزار حکمت برزبانش جاری شد.

وی با بیان اینکه پروردگار عالم رزاق (بسیار روزی‌دهنده) است و تمام موجودات زنده بر سر سفره خداوند روزی می‌خورند، تأکید کرد؛ پروردگار از زمان آدم تاکنون برای احدی روزی و لقمه حرام نمی‌گذارد. چراکه حرام‌خور طبق آیات قرآن، جهنمی است. قدیمی‌ها می‌گفتند که غذای حلال، نور است و وقتی آن را بخورید، در وجود شما به نور تبدیل می‌شود؛ این نور در سحرگاه تو را بیدار و به سمت نماز شب تشویق می‌کند. این عظمت نان و سفره پاک برای بدن است، افرادی که سر این سفره طیب و پاک افطاری و سحری می‌خورند، مطلقاً نابود نمی‌شوند.

این استاد حوزه علمیه در ادامه با استناد به آیات قرآن کریم، تصریح کرد؛ قرآن می‌گوید نان حلال منجر به پدید آمدن انرژی و نیرو می‌شود که مؤمنان، این نیرو را صرف انجام عبادات و کار خیر می‌کنند؛ در مرحله بعدی این عبادات منجر به رضایت پروردگار می‌شود و این قبولی بهشت جاودانه را در پی دارد. پس به این صورت اثر غذای حلال به‌صورت ابدی ماندگار است. تأثیر لقمه حرام هم به این صورت بوده، چراکه این غذا انرژی لازم برای انجام گناه را فراهم کرده که منجر به خشم و غضب خدا شده و جهنم را برای بندگان پدید می‌آورد.

وی خاطرنشان کرد؛ بالاترین و مؤثرترین غذای باطن موعظه و نصیحت است. موعظه از اهمیتی بسیار بالایی برخوردار بوده، به این‌گونه که در اثر همین پند و اندرزها بسیاری از بی‌دین‌ها، دین‌دار و برخی از راهزنان به اولیای خدا تبدیل شده‌اند.

سپهرغرب، گروه اندیشه؛ حضرت آقا می‌فرمایند: هرجا هستید، هرکه هستید، در هر سنی هستید؛ ای جوان! ای پسر و دختر! ای مرد و زن میانسال! ای پیرمردان و پیرزنان! ای فقرا! ای اغنیا! ای علما! هرکه هستید، اگر احساس نیاز به خدا می‌کنید، بدانید که خدا نزدیک است! ماه رمضان ماه جمع‌آوری توشه دنیوی و اخروی و غنیمت شمردن فرصت‌ها است. آنچه که در ادامه می‌خوانید، سخنان فقیه مکتب آل‌الله، آیت‌الله سیدعلی خامنه‌ای درمورد این ماه شریف است.

■ **امید من تویی**

ماه رمضان، ماهی است که می‌شود با تذکر و توجه در آن، به جبران کرده‌های ناپسند پرداخت. در «دعای ابوحمزه»، عبارتی بسیار تکان‌دهنده وجود دارد: «و اعلم انک للراچی موضوع اجابۀ و للملوفین بمرصد اغاثۀ و آن فی اللّٰه الی جودک و الرضا بقضائک عوضاً من منع الباخلین و مندوحۀ عما فی ایدی المستأثرین و آن الراحل الیک قریب المسافۀ و انک لاتحجب عن خلقک الا آن تحجبهم الاعمال دونک.» فرد دعاخوان و شاگو عرض می‌کند: «ای خدای من! من امید به تو را بر امید به غیر تو ترجیح دادم. پناه آوردن به تو را جایگزین پناه بردن به دیگران کردم و می‌دانم اگر کسی به سوی تو بیاید، راه نزدیک است…»

■ **بدانید خدا نزدیک است**

هرجا هستید، هرکه هستید، در هر لیاسی

هستید، در هر سنی هستید؛ ای جوان! ای پسر و دختر! ای مرد و زن میانسال! ای پیرمردان و پیرزنان! ای فقرا! ای اغنیا! ای علما! ای متوسط‌السوادها! هرکه هستید، اگر احساس نیاز به خدا می‌کنید (که هر انسان سالمی این احساس را می‌کند)، بدانید که خدا نزدیک است! یک لحظه دلتان را به خدا متوجه کنید؛ جواب را خواهید شنید، ممکن نیست کسی

اندیشه

بدانید که خدا نزدیک است

اجابت است؛ اجابت این خواسته‌ها انشاءالله، که در قرآن فرمود: «و اسئلو الله من فضله». از خدا بخواهید. «و لیس من عادتک آن تأمر بالسؤال و تمنع العطیة.» بگویید، سؤال کنید، بخواهید و مگر می‌شود که بخواهید و ندهد؟! البته اقتضائات زمان و مکان و خصوصیات و نظایر آن هم، در خواستن از خدا مؤثر است. (۲۹/۰۹/۱۳۶۸)

با خدا از روی دل حرف بزند، اما جواب الهی را نشنود! خدا به ما جواب می‌دهد. وقتی دیدید دل شما ناگهان منقلب شد، این همان جواب خدا است. وقتی دیدید اشک شما جاری شد، وقتی دیدید روح شما به اهتزاز درآمد، وقتی دیدید طلب، با همه وجود از سر تا پای شما جاری شد، بدانید این همان پاسخ الهی است؛ این همان جواب خدا است و جواب بعدی هم

کردند و به فقرا و نیازمندان دادند. سه بار همه ثروت خود را دو نیم کردند، نیمی را برای خودشان نگه داشتند و نیمی را در راه خدای تبارک و تعالی بخشیدند که این یک صفت بسیار بارز است و هر انسان آزاد‌های وقتی می‌بیند شخصی چنین کرامتی دارد، قطعاً محب او می‌شود. در ایام کرونا به تأسی از اهل بیت (ع) گروه‌هایی تشکیل شد و بسته‌های حمایتی فراهم کردند و به خانواده‌های نیازمند رساندند که کار بسیار زیبایی بود. دهقانی‌مروج با اشاره به اینکه امام مجتبی (ع) مورد اکرام و احترام ویژه پیغمبر خدا (ص) بودند، افزود: آنقدر پیامبر این مولود را دوست دارند که می‌فرمایند محبوب‌ترین اهل بیت حسن و حسین هستند و در شأنشان می‌فرمایند که حسن و حسین سیدان و جوانان اهل بهشت هستند. در روایتی دیگر درباره شأن آن حضرت می‌فرمایند که اگر عقل را ما به‌عنوان یک شخص درنظر بگیریم، وجود نازنین امام حسن (ع) می‌تواند مصداق عقل باشد؛ این توصیف نشان می‌دهد که تمامی کارهای حضرت عاقلانه انجام می‌گرفته است. وی ابراز کرد؛ یکی از مسائل و مباحث سیاسی که در دوران امام حسن (ع) اتفاق افتاد؛ بحث صلح حضرت با معاویه بود که شاید عده‌ای اعتراض بکنند که چرا امام حسن (ع) صلح کرد اما امام حسین (ع) قیام کرد؟ باید بدانیم که هیچ فرقی بین صلح امام حسن (ع) و قیام امام حسین (ع) نیست؛ صلح امام حسن (ع) زمینه‌ساز قیام امام حسین (ع) است. اهل بیت تکلیف دارند اسلام را حفظ بکنند، بنابراین یک روز حفظ اسلام به این است که صلح بکنیم مثل امام حسن (ع) و یک روز هم بقای اسلام به این است که مثل سیدالشهدا (ع) قیام بکنیم.

دهقانی‌مروج در توضیح صلح امام حسن (ع) افزود: آن روزی که باید صلح کنیم، اگر قیام کنیم اسلام ضربه می‌بیند و آن روزی هم که باید قیام بکنیم اگر بنشینیم و صلح کنیم، اسلام ضربه می‌بیند. امام حسن (ع) یک کار تاریخی و دقیق انجام داد؛ بنابراین اگر معاویه به آنچه در صلح‌نامه بیان شده عمل می‌کرد و صلح‌نامه را پاره نمی‌کرد، وضعیت اسلام و مسلمین خیلی بهتر پیش می‌رفت. امام حسن (ع) دیدند اگر به جنگ ادامه دهند مسلمین کشته می‌شوند، خونشان ریخته می‌شود، اسلام ضعیف می‌شود، بنی‌امیه و معاویه

دهقانی‌مروج با اشاره به چهارمین حوزه تربیت با امام حسن (ع)، به بحث تربیت فرزندان‌شان اشاره کرد و گفت؛ از امام حسن (ع) ۱۵ فرزند به یادگار ماند، امام (ع) در تربیت آن‌ها کوشش فراوانی کردند؛ بنابراین

■ **لزوم تاثیر ماه مبارک در رفتار شخصی ما**

ماه رمضان، ماه ضیافت الهی است. ماه رحمت الهی است. ماه هدایت الهی است؛ با اعمالی که در ماه رمضان انجام می‌دهید و انجام می‌دهیم، بایستی آثار این رحمت الهی را در خودمان حس کنیم و علاوه بر آن، این آثار را، این حالات را در بقیه ماه‌ها، در ادامه زندگی پُربرکتان انشاءالله نگه دارید و حفظ کنید. این سلوک رمضانی و حال رقت و توجه و حضوری که در ماه رمضان به روزه‌گیر و میهمان خداوند دست می‌دهد، بایستی در رفتارهای شخصی ما اثر کند، تأثیر داشته باشد؛ هم در رفتارهای عمومی و اجتماعی ما بایستی اثر بگذارد، هم در رفتار علمی ما، رفتار دانشگاهی ما، رفتار حکومتی ما، در رفتار سیاسی ما بایستی تأثیر بگذارد، و تقوا و معنویت اثر خودش را در همه این عرصه‌های مهم نشان بدهد. همان‌طور که عرض کردم، این حالت و این باب رحمت، گشوده بماند تا بعد از ماه رمضان.

در صحیفه سجادیه دعایی [است] که امام سجاد (علیه‌السلام) در روز اول ماه رمضان، در ورود ماه رمضان می‌خواندند (و توصیه می‌شود که آن دعا خوانده بشود) حضرت در آخر آن دعا می‌فرمایند: اَللّٰهُمَّ وَ اجعلنا فی سائر الشُّهُورِ وَ الاَیَّامِ کَذٰلِکَ مَا عَقَّرْتُنَا؛ این دعای حضرت در اول ماه رمضان است، یعنی در بقیه ماه‌ها هم همین حالت را، همین روحیه را برای ما نگه دار، و اجعلنا مِن عِبَادکَ الصّٰلِحِینَ. (۲۱/۰۲/۱۴۰۰)

کریم اهل بیتی که حق‌شناسی و میهمان‌نوازی‌اش زبانزد است

در جریان کربلا حضور چند تن از فرزندان امام حسن مجتبی (ع) را می‌بینیم.

وی افزود، یکی از ویژگی‌های خاص امام حسن (ع) بحث حق‌شناسی است؛ در روایت داریم که روزی یکی از خادمین حضرت دسته گلی را به امام حسن (ع) هدیه دادند، حضرت در عوض این کار آن فرد را آزاد کردند و گفتند شما در راه خدا آزادید؛ کسی که شاهد این فیه بودی گفت یابین‌الرسول‌الله یک شاخه گل به شما داد، شما در برابر آن او را آزاد می‌کنید؟ امام (ع) فرمودند که مگر نمی‌دانی که خدای تبارک و تعالی می‌فرمایند هرکس به شما مهربانی کرد، شما دو برابر او را پاسخ بدهید؟ پاسخ مهربانی این شخص این است که او را در راه خدا آزاد کنیم.

دهقانی‌مروج از ویژگی‌های خاص و معروف دیگر ایشان به میهمان‌نوازی حضرت اشاره کرد و افزود؛ در تاریخ آورده شده است که مرد شامی تحت تأثیر حرف‌های معاویه نسبت به امام حسن (ع) و امیرالمؤمنین (ع) بغض و کینه خاصی داشت و وقتی به مدینه آمد و وجود مظهر امام حسن (ع) را دید، شروع به جسارت کرد؛ زمانی که حرف‌هایش تمام شد، حضرت فرمود برادر در این شهر غریب هستی، اگر جا نداری، ما برای شما جا داریم، اگر گرسنه هستی می‌توانیم شما را سیر کنیم، اگر لباس نداری می‌توانیم شما را بپوشانیم، وقتی شخص مهربانی و بزرگی امام مجتبی (ع) را دیدند، متوجه اشتباه خود شد و به پای حضرت افتاد و عذرخواهی کرد؛ بعد میهمان حضرت شد و زمانی که می‌خواست منزل امام حسن (ع) را ترک کند، هدایایی به او دادند. او اعتراف کرد که تا قبل از این برخورد، مغبوض‌ترین افراد در نزد من شما و پدران بودید، اما امروز محبوب‌ترین اشخاص در نزد من هستید.

وی گفت؛ امام حسن (ع) متواضع‌ترین فرد زمان خود بودند؛ با مستفندان روی زمین می‌نخست، بر سفره نان خشک آن‌ها حاضر می‌شد و نیازمندان را به سفره کرامتشان دعوت می‌کرد. اگر ائمه به‌درستی به مردم شناسانده بشوند، مردم بیش‌ازپیش عاشق آن‌ها می‌شوند. پایان‌بخش سخن اینکه براساس حدیث شریف، خداوند ماه رمضان را میدان مسابقه‌ای برای آفریدگان خود قرار داده تا با طاعتش برای خشنودی او از یکدیگر پیشی گیرند.